

Sygn. akt **XVII Amz 77/23**

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2024 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Arkadiusz Zagrobelny

Protokolant – Sekretarz sądowy Dominika Zajdowska

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2024 r.

na rozprawie

sprawy z zażalenia (...) sp. z o.o. (...) z siedzibą w W.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

w przedmiocie ostrzeżenia o podejrzeniu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów

na skutek zażalenia (...) sp. z o.o. (...) z siedzibą w W. na postanowienie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 19 kwietnia 2023 r., Nr (...)

postanawia:

I. uchylić zaskarżone postanowienie;

II. zasądzić od Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na rzecz (...) sp. z o.o. (...) z siedzibą w W. kwotę 1 237 zł. (tysiąc dwieście trzydzieści siedem złotych) z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów procesu.

/sędzia Arkadiusz Zagrobelny/

Sygn. akt **XVII Amz 77/23**

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 14 maja 2024 r.

Postanowieniem z 19 kwietnia 2023 r. Nr (...), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej również jako: „Prezes UOKiK”, „Pozwany”), na podstawie art. 73a ust. 1 i ust 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 275, dalej również jako: „u.o.k.i.k.”) postanowił podać do publicznej wiadomości - na stronie internetowej www.uokik.gov.pl - informację o następującej treści:

„Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informuje, że zachodzi szczególnie uzasadnione podejrzenie, że (...) Sp. z o.o. (...) z siedzibą w W. stosuje praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, która może spowodować znaczne straty lub niekorzystne skutki finansowe dla szerokiego kręgu konsumentów.

Z informacji zgromadzonych przez Prezesa UOKiK wynika, że istnieje szczególnie uzasadnione podejrzenie, że (...) Sp. z o.o. (...) z siedzibą w W. stosuje nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2070 ze zm.), polegającą

na posługiwaniu się, w relacjach z konsumentami, wekslem w sposób sprzeczny z jego funkcją, co może zniekształcić zachowanie rynkowe konsumentów przez podjęcie decyzji co do przekazania wskazanemu Przedsiębiorcy środków pieniężnych przeznaczanych na jego działalność inwestycyjną, co skutkuje przeniesieniem na konsumentów ryzyka inwestycyjnego.

Działanie to może zagrażać interesom ekonomicznym szerokiego grona konsumentów, którzy spodziewając się osiągnięcia zysków zdecydują się na zawarcie umowy z (...) Sp. z o.o. (...) z siedzibą w W.". (postanowienie Prezesa UOKiK z dnia 19.04.2023 r. k. 6-9v akt sąd.)

Zażalenie na przedmiotowe postanowienie wniósł (...) sp. z o.o. (...) (dalej również jako: „Powód”, „Przedsiębiorca”), zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie:

1) art. 73a ust. 1 u.o.k.i.k. w zw. z art. 4 ust 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (dalej: „upnpr”) oraz art. 24 ust 1 i ust 2 pkt 3 u.o.k.i.k. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i wydanie postanowienia, w sytuacji gdy nie zostały do tego spełnione przesłanki ustawowe.

W niniejszej sprawie nie zachodzi podejrzenie – a tym bardziej nie zachodzi szczególnie uzasadnione podejrzenie – dopuszczania się przez Przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, ani też żadne z działań Przedsiębiorcy nie może spowodować znacznych strat lub niekorzystnych skutków dla szerokiego kręgu konsumentów;

2) art. 232 kpc, art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 84 u.o.k.i.k. oraz art. 7, 7b, 8 § 1, 11 kpa w zw. z art. 83 u.o.k.i.k. polegające na przekroczeniu zasad swobodnej oceny dowodów i dokonanie ich selektywnej oceny, skutkujące błędnym i dowolnym ustaleniem stanu faktycznego sprawy, w szczególności poprzez uznanie, że w sprawie zachodzi szczególnie uzasadnione podejrzenie dopuszczania się przez Przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, jak też, że działania Przedsiębiorcy mogą spowodować znaczące straty lub niekorzystne skutki dla szerokiego kręgu konsumentów;

3) art. 6 kpa i art. 73 u.o.k.i.k. w zw. z art. 83 u.o.k.i.k. oraz art. 7 Konstytucji RP, a także art. 1 ust 1 i 2 u.o.k.i.k. w zw. z art. 24 ust 1 u.o.k.i.k. oraz art. 105 § 1 kpa w zw. z art. 83 u.o.k.i.k. polegające na wydaniu postanowienia w ramach postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w oparciu o zarzut sugerujący naruszenie bliżej niesprecyzowanych zasad działalności uczestników rynku kapitałowego jednak bez wskazania konkretnych przepisów, które miałyby zostać naruszone.

Powyższe nastąpiło w sytuacji braku ku temu kompetencyjnych i materialnych podstaw, jako że organem wyłącznie właściwym do nadzoru nad działalnością uczestników rynku kapitałowego jest Komisja Nadzoru Finansowego, a nie Prezes UOKiK.

Mając na uwadze powyższe, Powód wniósł o uwzględnienie zażalenia, poprzez uchylenie postanowienia w całości, o wstrzymanie wykonania postanowienia oraz o zasądzenie od Prezesa UOKiK na rzecz Powoda zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym także kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

(zażalenie Powoda z dnia 27.04.2023 r. k. 10-24 akt sąd.)

W **odpowiedzi na zażalenie** Pozwany wniósł o oddalenie zażalenia oraz o zasądzenie od Powoda na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(odpowiedź Prezesa UOKiK na zażalenie z dnia 19.10.2023 r. wraz z załącznikami k. 123-147 akt sąd.)

W **replie na odpowiedź na zażalenie** (pismo z dnia 2 stycznia 2024 r.), Powód wskazał, iż podtrzymuje dotychczasową argumentację zaprezentowaną w zażaleniu Podkreślił, iż w niniejszej sprawie nie zachodzi przesłanka naruszenia zbiorowego interesu konsumentów, o której mowa w art. 24 ust 3 u.o.k.i.k.

(pismo Powoda z dnia 2.01.2024 r. wraz z załącznikami k. 157-362 akt sąd.)

Pozwany, odpowiedzi na powyższe pismo Powoda, **w piśmie z dnia 22 lutego 2024r.** wskazał, iż z samego pisma Powoda wynika, że powstały zaległości w regulowaniu przez Powoda zobowiązań wobec konsumentów, co potwierdza realizację ryzyka utraty przez konsumentów kapitału, na które wskazywał Prezes UOKiK w zaskarżonym postanowieniu oraz otrzymywania przez Powoda oraz poręczycieli weksli wezwań do zapłaty należności wynikających z zawartych porozumień wekslowych.

Zarządzeniem z dnia 19.03.2024 r. zezwolono Pozwanemu na złożenie pisma z dnia 22.02.2024 r.

(pismo Prezesa UOKiK z dnia 22.02.2024 r. wraz z załącznikiem k. 364-375 akt sąd., zarz. k. 525)

Powód, w piśmie z dnia **28 lutego 2024 r.** argumentował, że 14.02.2024 r. wystąpił o zatwierdzenie układu zawartego z wierzycielami. Powyższe, w ocenie Powoda, przemawia za tym, że nie doszło do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów przez Powoda, oraz brak jest ryzyka utraty kapitału (właśnie z uwagi na okoliczność zawarcia tego układu).

Zarządzeniem z dnia 19.03.2024 r. zezwolono Pozwanemu na złożenie pisma z dnia 28.02.2024 r.

(pismo Powoda z dnia 28.02.2024 r. wraz z załącznikami k. 377-523 akt sąd. zarz. k. 525)

Pozwany oświadczył, że nie kwestionuje twierdzeń zamieszczonych przez Powoda w powyższym piśmie z dnia 28 lutego 2024 r.

(protokół z rozprawy k. 550v)

Powód złożył następnie pisma z dnia 17 kwietnia 2024 r. oraz z dnia 10 maja 2024 r. Pisma te zostało zwrócone odpowiednio zarządzeniem z dnia 6.05.2024 r. oraz z dnia 14 maja 2024 r.

(kserokopie pierwszych stron w.w pism Powoda k. 540, k. 549, zarz. k. 542, k. 551)

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały prezentowane stanowiska.

(protokół z rozprawy k. 550-551)

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem nr (...) z dnia 30 marca 2023 r. Prezes UOKiK wszczął postępowanie administracyjne w sprawie podejrzenia stosowania przez (...) Sp. z o. o. (...) z siedzibą w W. praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na posługiwaniu się w relacjach z konsumentami, wekslem w sposób sprzeczny z jego funkcją, co może zniekształcić zachowanie rynkowe konsumentów przez podjęcie decyzji co do przekazania (...) środków pieniężnych przeznaczanych na jej działalność inwestycyjną, co skutkuje przeniesieniem na konsumentów ryzyka prowadzonej przez (...) działalności inwestycyjnej, co może stanowić nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym oraz godzić w zbiorowe interesy konsumentów, a w konsekwencji stanowić praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 u.o.k.i.k.

W odpowiedzi na powyższe pismo, Powód wskazał m.in., iż postanowił wprowadzić zmiany w zakresie nawiązywania współpracy z konsumentami, w szczególności zastąpił zawierane porozumienia wekslowe na zabezpieczone umowy pożyczki. Dodał też, że „ w ramach porozumień wekslowych zawieranych przez (...) z konsumentami, stosunkiem podstawowym łączącym pożyczkodawcę (konsumenta) z (...) jest zawsze umowa pożyczki (...). Tym samym, wystawiany przez (...) weksel ma charakter zabezpieczający (gwarancyjny) wierzytelność pożyczkodawcy (...). (...)”

wystawiany przez (...) weksel gwarancyjny ma charakter wtórny w odniesieniu do stosunku podstawowego łączącego (...) z konsumentami, tj. umowy pożyczki. (...) W konsekwencji (...) wykorzystuje papier wartościowy- jakim jest weksel – zgodnie z jego funkcją gwarancyjną, zabezpieczającą wierzytelność pożyczkodawcy (konsumenta)”.

(okoliczność bezsporna k. 6 akt sąd., a ponadto postanowienie Prezesa UOKiK z dnia 30.03.2023 r. k. 13-14 akt adm., pismo Powoda z dnia 12.05.2023 r. k. 802-818 akt adm.)

(...) Sp. z o. o. (...) z siedzibą w W. jest spółką prawa handlowego, której przedmiotem działalności jest działalność trustów, funduszków i podobnych instytucji finansowych.

Działalność Powoda skupia się na zbieraniu aktywów od wielu inwestorów w celu ich lokowania w interesie tych inwestorów, zgodnie z określoną polityką inwestycyjną.

Podstawowym elementem działalności Powoda jest inwestowanie w tzw. „startupy”. Stanowią one większość kategorii lokat z punktu widzenia wartości portfela, które to lokaty zbywane w przyszłości mają zapewnić Powodowi jak największy stopień zyskowności.

(okoliczność bezsporna k. 7 akt sąd., a ponadto KRS pełny Powoda oraz komplementariusza k. 28-44 akt sąd., pismo Powoda z dnia 8.04.2022 r. k. 17-32 akt adm.)

Powód, w piśmie z dnia 8 kwietnia 2022 r. wskazał, że transakcje zawierane z osobami fizycznymi każdorazowo traktuje jak zawarte z konsumentami.

Powód od 2019 r. oferował konsumentom dwa produkty inwestycyjne tj.:

1. Akcje (...) w trybie oferty adresowanej do ograniczonej liczby adresatów;
2. Porozumienia wekslowe zabezpieczone wekslami, charakteryzujące się stałą stopą zwrotu oraz jednoznacznie ograniczonym okresem trwania inwestycji.

Przedsiębiorca poinformował, iż nie był emitentem obligacji w rozumieniu ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach.

Przedsiębiorca w piśmie z dnia 17 sierpnia 2021 r. wskazał, iż „ (...) obok wykorzystywania innych form finansowania jest także wystawcą weksli. Przepływy kapitałowe pochodzące z wpłat powiązanych z porozumieniami wekslowymi sygnowanymi przez (...) podzielone zostały...”.

(okoliczności bezsporne, pismo Powoda z dnia 8.04.2022 r. k. 17-32 akt adm., załącznik nr 2 – Informacje o istocie weksła, działalności Wystawcy oraz ryzykach k. 102-102v akt adm., pismo Powoda z dnia 17.08.2021 r. k. 401-407v akt adm., pismo Powoda z dnia 28.03.2022 r. k. 485-493 akt adm.)

Przedsiębiorca zawierał z konsumentami umowy tzw. „Porozumienia wekslowe” (dalej również jako: „Porozumienie wekslowe”), które regulują zasady wystawienia oraz spłaty weksła.

Zgodnie z treścią tego Porozumienia:

- (...) (tj. Powód) pozyskuje środki przeznaczone na zwiększenie skali prowadzonej działalności (str. 1v porozumienia) (k. 96v akt adm.);
- Beneficjent jest zainteresowany udzieleniem finansowania na realizację przez (...) jej działalności (str. 2 Porozumienia) (k. 97 akt adm.);
- pkt. 2.1. - Wystawca (tj. Powód), był zobowiązany wystawić Beneficjentowi (tj. drugiej stronie Porozumienia wekslowego), w Dacie Porozumienia (tj. w dniu zawarcia Porozumienia) Weksel (tj. weksel własny Wystawcy), na

warunkach i zgodnie z przedmiotem zawieranego Porozumienia, zawierający określone szczegółowo w tym punkcie elementy, w tym: Kwotę Weksla (k. 97v akt adm.).

- pkt 2.2. Kwota Weksla miała być wpłacona jednorazowo na konto Wystawy (tj. Powoda) w terminie kilku dni (3, 5 -dni) od daty Porozumienia („Wpłata Weksla) – (k. 98 akt. adm);

- pkt 2.3. – Wystawca (tj. Powód) zobowiązał się do dostarczenia Weksla Beneficjentowi nie później niż dwa tygodnie po zaksięgowaniu Kwoty Weksla na koncie bankowym Wystawcy, a otrzymanie Weksla Beneficjent miał pokwitować (k. 98 akt adm.).

Załącznikami tego Porozumienia były:

- Załącznik nr 1 „Druk Odbioru Weksla nr ...” (k. 101v akt adm.)

- Załącznik nr 2 „Informacja o istocie weksla, działalności Wystawcy oraz ryzykach” (k. 102-103 akt adm.)

(okoliczności bezsporne, a ponadto Porozumienie Wekslowe k. 131-136, k. 342-346 akt. sąd. oraz k. 96-103 akt adm.)

W załączniku nr 2 pt. „Informacje o istocie weksla, działalności Wystawcy oraz ryzykach” przedstawiono główne czynniki ryzyka związane z wekslami tj. ryzyko związane z pandemią COVID-19, ryzyko kredytowe, ryzyko zmienności rynku, ryzyko nadzorcze oraz ryzyko zmiany przepisów prawa, ryzyko błędnej strategii inwestycyjnej oraz błędnej polityki inwestycyjnej stosowanej przez Wystawcę oraz błędnego wyboru projektów, ryzyko związane z konkurencją na rynku, ryzyko odejścia kluczowych pracowników, ryzyko ograniczenia lub zmiany warunków dostępu do finansowania i trudności w upłynnieniu lokat, ryzyko płynności, ryzyko zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz ryzyko utraty płynności finansowej.

(okoliczności bezsporne, a ponadto Porozumienie Wekslowe k 102-103 akt adm.)

Weksel miał treść jak m.in. na k. 137 akt sąd..

(okoliczności bezsporne, a ponadto Wzór weksla k. 106 akt adm., Weksel k. 137 akt sąd.)

Przed zawarciem umowy z konsumentem w formie porozumienia wekslowego, Powód kierował do konsumentów - klientów broszurę informacyjną, w której przekazywał informacje odnoszące się do:

- Podstawowych informacji na temat grupy (...) oraz Powoda;
- modelu działania Powoda jako funduszu inwestycyjnego;
- sposobu inwestowania środków przez Powoda;
- zawartości portfela inwestycyjnego grupy (...);
- sposobów i specyfiki inwestowania w (...);
- sposobu i specyfiki działania funduszy (...);
- sposobu i specyfiki działania oraz etapu rozwoju start-upów.

(Dowód: (...) Prezentacja, k. 169-183v)

Powód był wystawcą łącznie ok (...) weksli związanych z porozumieniami wekslowymi, opiewających na łączną kwotę ok (...). (w tym kwotę (...) – wartość kwotowa wpłacona przez osoby fizyczne) i zawarł z (...) osobami fizycznymi porozumienia wekslowe.

(okoliczności bezsporne k.9v akt sąd., a ponadto pismo Powoda z dnia 8.04.2022 r. k. 17-32 akt adm.)

Powód w 2022 r. odnotował (...) w wysokości (...) zł.

(pismo Powoda z dnia 228 kwietnia 2023 r. k. 664-668 akt adm., rachunek zysków i strat za rok 2022 k. 758 akt adm.)

Według stanu na sierpień 2023 r. Powód otrzymywał wezwania do zapłaty należności wynikających z zawartych Porozumień wekslowych. Wówczas Powód posiadał już przeterminowane zobowiązania z tego tytułu w kwocie ok. (...) zł (z tytułu kapitału) oraz (...) zł (z tytułu odsetek).

(okoliczności niesporne k. 365v, w zw. z pismem Powoda z dnia 27.10.2023 r. k. 367-375))

W stosunku do Powoda zostało wszczęte postępowanie restrukturyzacyjne (tj. postępowanie o zatwierdzenie układu). W lutym 2024 r. Powód złożył wniosek o zatwierdzenie układu (w zw. z odbyciem się w dniu 9 lutego 2024 r. Zgromadzeniem Wierzycieli w celu głosowania nad układem). Nadzorca Sądowy stwierdził przyjęcie układu zaproponowanego przez Powoda. Liczba wierzycieli którzy oddali ważny głos wynosiła (...) (suma przysługujących im wierzytelności wynosiła (...) zł). Nadzorca sądowy ocenił, że istnieje (logiczna) możliwość wykonania układu na warunkach przedstawionych przez Powoda i nie można przyjąć, że jest oczywiste, że układ nie zostanie wykonany. Jednocześnie nadzorca sądowy zidentyfikował czynniki ryzyka, których zmaterializowanie się może uniemożliwić Powodowi osiągnięcie celu postępowania i zaspokojenie wierzycieli. (k. 453v-454).

(okoliczności niesporne k. 550v, wniosek o zatwierdzenie układu k. 380-382, sprawozdanie nadzory układu k. 384-454)

Decyzją z dnia 1 lutego 2024 r. nr (...) Pozwany stwierdził, że Powód stosował praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, polegającą na posługiwaniu się w relacjach z konsumentami, wekslem w sposób sprzeczny z jego funkcją, co może zniekształcić zachowanie rynkowe konsumentów przez podjęcie decyzji co do przekazania Powodowi środków pieniężnych przeznaczanych na jego działalność inwestycyjną, co skutkuje przeniesieniem na konsumentów ryzyka prowadzonej przez Powoda działalności inwestycyjnej, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym i stwierdził zaniechanie jej stosowania z dniem 5 maja 2023 r.

(okoliczności niesporne k. 364v, k. 550v)

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd oparł się zasadniczo na niespornych twierdzeniach stron (art. 229 k.p.c. oraz art. 230 k.p.c.). Twierdzenia te (w odniesieniu do okoliczności istotnych w sprawie), mając oparcie w znajdujących się w aktach sprawy dokumentach (art. 245 oraz art. 246 k.p.c.) nie budziły wątpliwości Sądu.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 73a ust. 1 u.o.k.i.k. jeżeli z informacji zgromadzonych w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wynika, że istnieje szczególnie uzasadnione podejrzenie, że przedsiębiorca dopuszcza się praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, która może spowodować znaczne straty lub niekorzystne skutki dla szerokiego kręgu konsumentów, Prezes Urzędu podaje do publicznej wiadomości, w tym na stronie internetowej Urzędu, zgromadzone w toku postępowania informacje o tym zachowaniu i jego prawdopodobnych skutkach.

Wskazana kompetencja Prezesa UOKiK ma na celu udzielenie tymczasowej ochrony konsumentom poprzez szybsze powzięcie danej informacji przez konsumentów, która jest istotna z punktu widzenia ochrony interesów konsumentów i wskazanie ryzyka, jakie może się wiązać z korzystaniem z usług danego przedsiębiorcy. Tego typu działanie może

być stosowane w stosunku do Przedsiębiorcy wobec którego toczy się postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Podkreślić należy, iż ww. okoliczność miała miejsce w niniejszej sprawie, gdyż Prezes UOKiK postanowieniem z dnia 30 marca 2023 r. wszczął przeciwko Powodowi postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez niego praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Oczywiste jest, że samo wszczęcie postępowania nie jest wystarczającą przesłanką do skorzystania z przepisu art. 73a u.o.k.i.k. Ewentualnie, zebrane w postępowaniu dowody mogą uzasadniać zastosowanie przez Prezesa UOKiK sankcji w postaci podania do publicznej wiadomości informacji o przedsiębiorcy, ale tylko wtedy gdy dowody te zostaną zaliczone w poczet głównego postępowania (w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów).

Warunkiem zastosowania ostrzeżenia konsumenckiego (oprócz ww. przesłanki formalnej) jest:

1. szczególnie uzasadnione podejrzenie, że przedsiębiorca dopuszcza się praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów,
2. oraz to, że praktyka ta może spowodować znaczne straty lub niekorzystne skutki dla szerokiego kręgu konsumentów.

Wspomnieć należy, iż powyższe przesłanki muszą być spełnione łącznie.

Zaznaczyć również należy, że konieczne jest wykazanie uzasadnionego podejrzenia oraz że charakteryzuje się ono stopniem szczególnym. Wskazać należy, iż organ nie musi mieć pewności zaistnienia praktyki, ale wystarczające jest jej samo podejrzenie uzasadnione w szczególnym stopniu.

Następną przesłanką wynikającą z art. 73a u.o.k.i.k. jest wykazanie, że owa praktyka może spowodować znaczne straty lub niekorzystne skutki dla szerokiego kręgu konsumentów.

Należy przez to rozumieć wykazanie możliwości zaistnienia znacznych strat bądź niekorzystnych skutków dla szerokiego kręgu konsumentów. Zatem, skutki te nie mogą dotyczyć tylko jednostek. Organ, musi mieć szczególne, uzasadnione podejrzenie, że praktyka stosowana przez przedsiębiorcę może powodować niekorzystne konsekwencje dla szerokiego grona konsumentów (patrz Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz, red. prof. dr hab. Tadeusz Skoczny, rok 2014, wydanie 2, Legalis).

Przy czym, przez zakazaną praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, rozumie się zachowanie przedsiębiorcy godzące w zbiorowe interesy, które jest sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami (art. 24 ust 2 u.o.k.i.k.). W szczególności są to:

1. naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji;
2. nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji;
3. proponowanie konsumentom nabycia usług finansowych, które nie odpowiadają potrzebom tych konsumentów ustalonym z uwzględnieniem dostępnych przedsiębiorcy informacji w zakresie cech tych konsumentów lub proponowanie nabycia tych usług w sposób nieadekwatny do ich charakteru (art. 24 ust 2 u.o.k.i.k.).

Nadto, w art. 24 ust 3 u.o.k.i.k. ustawodawca podkreślił, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

Bezprawne praktyki muszą odnosić się do obecnych jak i przyszłych i potencjalnych konsumentów, a więc naruszać prawa nieograniczonej, bliżej nieokreślonej liczby tychże konsumentów. Interes, który jest chroniony owym przepisem jest rozumiany jako określone potrzeby konsumenta uznane przez ustawodawcę za godne ochrony (zob. Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2006 r., sygn. akt III SZP 3/06, Legalis nr 75466).

Ponadto, wskazać należy, iż przesłanka ingerencji w „zbiorowe interesy konsumentów”, o istnieniu których nie świadczy suma interesów jednostkowych oznacza, że zakaz z art. 24 ust 3 u.o.k.i.k. obejmuje zachowania przedsiębiorcy, które można określić jako „generalne”, tj. odnoszące się do każdego konsumenta znajdującego się w określonej sytuacji.

Zatem, przedmiotem ochrony nie są interesy indywidualnego konsumenta, ale wszystkich klientów (beneficjentów) traktowanych jako grupa uczestników rynku zasługująca na szczególną ochronę. Aby uznać konkretne zachowanie przedsiębiorcy za naruszające zbiorowy interes konsumentów wystarczające jest, by zachowaniem tym dotknięci byli jego faktyczni bądź potencjalni klienci.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że Powód jest przedsiębiorcą i podejmuje działania w obrocie z konsumentami. Pozostawała więc do rozstrzygnięcia kwestia, czy działania bądź zaniechania Powoda, opisane w stanie faktycznym sprawy, mogą być bezprawne i czy mogą naruszać zbiorowe interesy konsumentów.

Oceny, czy mamy do czynienia z bezprawnym naruszeniem interesu konsumentów czy też nie, dokonuje się przede wszystkim na podstawie analizy regulacji określonych aktów prawnych, które swym działaniem naruszył przedsiębiorca.

Za nieuczciwą praktykę rynkową należy uznać praktykę, która jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu (art. 4 ust 1 upnpr). Natomiast, zgodnie z treścią art. 4 ust 2 upnpr za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się w szczególności praktykę rynkową wprowadzającą w błąd oraz agresywną praktykę rynkową, a także stosowanie sprzecznego z prawem kodeksu dobrych praktyk.

Podkreślić należy, iż powyższe wywody odnoszą się do przeciętnego konsumenta. A zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 8 upnpr przeciętny konsument to taki konsument, który jest dostatecznie dobrze poinformowany, uważny i ostrożny. Oceny dokonuje się z uwzględnieniem czynników społecznych, kulturowych, językowych i przynależności danego konsumenta do szczególnej grupy konsumentów, przez którą rozumie się dającą się jednoznacznie zidentyfikować grupę konsumentów, szczególnie podatną na oddziaływanie praktyki rynkowej bądź na produkt, którego praktyka rynkowa dotyczy, ze względu na szczególne cechy, takie jak wiek, niepełnosprawność fizyczna lub umysłowa.

Wskazanie na cechy takie jak: dostateczne, dobre poinformowanie, uwaga czy ostrożność określa zespół cech mentalnych konsumenta (tzn. jego „przeciętność”), która polega na tym, że można wymagać od takiego konsumenta pewnego stopnia wiedzy, przy jednoczesnym uwzględnieniu, że wiedza ta nie będzie kompletna czy profesjonalna, oraz że konsument nie ma prawa określonych rzeczy wiedzieć. Bowiem, przeciętny konsument nie posiada specjalistycznej wiedzy w konkretnej dziedzinie, ale jest w stanie zrozumieć komunikowane do niego informacje oraz je przetworzyć i wykorzystać do podjęcia świadomej przez niego decyzji dotyczącej oferty np. Powoda. Zatem, ważne jest aby odpowiednio poinformować przeciętnego konsumenta o realnym poziomie bezpieczeństwa, podejmowanych przez niego decyzji.

Sąd dokonując powyższej oceny wziął pod uwagę działania Powoda odnoszące się do nieograniczonej liczby konsumentów, na których praktyka była nakierowana.

W tym zakresie, Sąd podziela stanowisko Trybunału Konstytucyjnego wyrażone w wyroku z dnia 21 kwietnia 2004 r., że „Ochrona konsumenta nie jest działaniem o charakterze protekcjonistyczno-paternalistycznym, lecz zmierza do zabezpieczenia interesów słabszego uczestnika rynku, którego wiedza i orientacja są - w porównaniu do profesjonalnego partnera (sprzedawcy, usługodawcy) - ograniczone. Konsument ma słabszą pozycję przetargową, a jego swoiste upośledzenie wynika z przyczyn systemowych, determinowanych pozycją rynkową. Z tej też przyczyny działania na rzecz ochrony konsumenta, które mają umocnić jego pozycję wobec profesjonalnego partnera służą wyrównaniu ich szans i zapewnieniu - także na rynku detalicznym, swobody dokonania wyboru i podjęcia

nieskrępowanej decyzji. Istotą ochrony konsumenta nie jest więc nadawanie mu dodatkowych nadzwyczajnych przywilejów, lecz poddanie całości obrotu praktykom "rynkowo-kompensatoryjnym", które mają przywrócić utraconą zdolność decydowania o konsumpcji." (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 kwietnia 2004 r., sygn. akt K 33/03, Legalis nr 62322).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż zgromadzony materiał nie dawał podstaw do uznania, że zachodzi szczególnie uzasadnione podejrzenie, że Powód stosuje praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, która może spowodować znaczne straty bądź niekorzystne skutki finansowe dla szerokiego kręgu konsumentów.

Przypomnieć należy, iż w zaskarżonym postanowieniu Pozwany uznał, że Powód stosuje nieuczciwą praktykę rynkowa polegającą na posługiwaniu się przez Powoda, w relacjach z konsumentami, wekslem w sposób sprzeczny z jego funkcją, co może zniekształcić zachowanie rynkowe konsumentów przez podjęcie decyzji co do przekazania Powodowi środków pieniężnych przeznaczanych na jego działalność inwestycyjną, co skutkuje przeniesieniem na konsumentów ryzyka inwestycyjnego. Powód argumentował, że działanie to może zagrażać interesom ekonomicznym szerokiego grona konsumentów, którzy spodziewając się osiągnięcia zysków zdecydują się na zawarcie umowy z Powodem.

W ocenie Sądu, brak jest wystarczających przesłanek aby uznać, że istnieje szczególnie uzasadnione podejrzenie, iż posługiwanie się przez Powoda wekslem może zniekształcić zachowanie rynkowe konsumentów przez podjęcie decyzji, co do przekazania Powodowi środków pieniężnych.

Wskazać bowiem należy, że nie ulega wątpliwości, iż weksel był przekazywany przez Powoda konsumentom (Beneficjentom), w związku z określonym w Porozumieniu Wekslowym zobowiązaniem Powoda względem Beneficjenta (służył zabezpieczeniu zapłaty tego zobowiązania) W związku z tym, Sąd nie podziela stanowiska Pozwanego, iż Powód posługiwał się w relacjach z konsumentami wekslem w sposób sprzeczny z jego funkcją (jedną z funkcji weksla jest bowiem funkcja zabezpieczająca – weksel wręczany Beneficjentom zabezpieczał zobowiązania Powoda wobec Beneficjentów).

Sąd nie podziela również stanowiska Pozwanego, że posługiwanie się przez Powoda wekslem może zniekształcić zachowanie rynkowe konsumentów przez podjęcie przez nich decyzji co do przekazania Powodowi środków pieniężnych. Cechą bowiem wszelkich zabezpieczeń (w tym wynikającego z wystawionego weksla) jest ochrona interesu podmiotu na rzecz którego takie zabezpieczenie jest ustanawiane. Czyli zabezpieczenie ze swej istoty wpływa na zachowanie podmiotu na rzecz którego jest ustanawiane (np. instytucja finansowa nie udzieli kredytu, jeżeli kredytobiorca nie zagwarantuje odpowiednich zabezpieczeń spłaty tego kredytu). W związku z tym, wystawianie przez Powoda weksli z pewnością wpływało na zachowanie konsumentów, ale nie można powiedzieć, że to zachowanie zniekształcało.

Jednocześnie, w ocenie Sądu, takie posługiwanie się przez Powoda wekslem nie mogło ponadto spowodować straty lub niekorzystnych skutków dla szerokiego kręgu konsumentów. Stwierdzić należy, iż mogło być bowiem wręcz przeciwnie. Zabezpieczenie w postaci weksla (w sytuacji nierentowności inwestycji Powoda - na co powoływał się Pozwany k. 9v) mogło bowiem te straty oraz niekorzystne skutki ograniczać.

W tym miejscu wskazać należy, iż Sąd w przedmiotowej sprawie nie oceniał, czy zawieranie przez Powoda z konsumentami Porozumień Wekslowych (o treści przygotowanej przez Powoda – k. 96-100 akt adm.) stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów albowiem takiego zarzutu Pozwany Powodowi nie postawił i nie tego ma dotyczyć podanie informacji przez Pozwanego do publicznej wiadomości w trybie art. 73a u.o.k.i.k..

Z tych samych przyczyn Sąd nie oceniał również, czy przekazanie Powodowi przez konsumentów środków pieniężnych, w związku z zawarciem omawianego Porozumienia, zagraża ich interesom (czy skutkuje przeniesieniem na nich ryzyka inwestycyjnego).

Nadmienić w tym miejscu jednocześnie należy, że czym innym jest weksel, a czym innym porozumienie wekslowe. Jak wskazuje się w doktrynie, porozumienie jest wynikiem umowy pozawekslowej zawartej między osobą zobowiązaną z weksla a osobą, która jest wierzycielem z weksla, tj. remitentem. Porozumienie zawiera upoważnienie nabywcy do uzupełnienia weksla oraz określa warunki i sposób uzupełnienia weksla. Porozumienie może być wyrażone w sposób wyraźny lub dorozumiany. Do oceny porozumienia stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego (zob. komentarz do art. 10 prawa wekslowego - M. Czarnecki, L. Bagińska, Prawo wekslowe. Komentarz [w:] Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz. Wyd. 7, Warszawa 2018). Wskazuje się również, że deklaracja wekslowa jest umową podlegającą ocenie i interpretacji na ogólnych zasadach, z uwzględnieniem kontekstu sytuacyjnego (por. orz. SN z 8.6.1999 r., II CKN 379/98, OSP 2000, Nr 6, poz. 92; orz. SN z 13.2.2004 r., IV CK 62/03, Legalis).

Z tych względów, zachowania Powoda polegające na wystawianiu przez niego weksli (zachowania ocenianego przez pryzmat regulacji z art. 24 u.o.k.i.k.) nie można zrównywać z jego zachowaniem (ocenianym przez tenże pryzmat), a polegającym na zawieraniu z konsumentami porozumień nazwanych „Porozumieniami wekslowymi”.

Podsumowując powyższą część rozważań, w ocenie Sądu brak było podstaw by uznać, iż istnieje szczególnie uzasadnione podejrzenie, że Powód dopuszcza się praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, która może spowodować znaczne straty lub niekorzystne skutki dla szerokiego kręgu konsumentów (art. 73a u.o.k.i.k.).

W tych okolicznościach zarzuty opisane przez Powoda w punktach I.1. oraz I.2. zażalenia zasadniczo okazały się trafne.

Niemniej w odniesieniu do zarzutów naruszenia przepisów postępowania administracyjnego zauważyć należy, iż Sąd podziela pogląd, powszechnie wyrażany w orzecznictwie, iż postępowanie przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest postępowaniem kontradyktoryjnym. Wniesienie odwołania od decyzji Prezesa URE wszczynają postępowanie w pierwszej instancji, którego celem nie jest weryfikacja przeprowadzonego postępowania administracyjnego. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z 20 września 2005 r., sygn. akt III SZP 2/05 „jurysdykcyjna funkcja Sądu Okręgowego - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie może sprowadzać się tylko do oceny legalności decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Sąd ten powinien dążyć do ustalenia okoliczności faktycznych sprawy, a następnie dokonać ich prawnej oceny w zakresie zasadności odwołania” (Legalis, nr 77733). Wobec powyższego tego typu zarzuty są w ocenie Sądu nieskuteczne.

Sąd nie podzielił natomiast zarzutu Powoda z punktu I.3. zażalenia, przychyłając się w tym względzie do argumentacji prezentowanej przez Pozwanego (str. 5-9 odpowiedzi na zażalenie).

Wskazać w tym miejscu ponadto należy, iż bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy było to, że Pozwany w dniu 1 lutego 2024 r. wydał decyzję w której stwierdził, że Powód zaniechał stosowania zarzucanej mu praktyki z dniem 5 maja 2023 r. Zauważyć bowiem trzeba, iż zasadniczo prawidłowość zaskarżonej decyzji należy dokonywać w oparciu o stan z daty jej wydania. W konsekwencji, to że Powód obecnie nie stosuje już zarzucanej mu praktyki (co jest pomiędzy stronami niesporne) nie może stanowić wystarczającej przyczyny do uchylecia postanowienia Pozwanego wydanego w trybie art. 73a u.o.k.i.k.

W związku z powyższym, na podstawie wyżej omówionych przepisów, a także na podstawie art. 479^{31a} § 3 k.p.c. w zw. z art. 479³² § 2 k.p.c. . Sąd uchylił zaskarżone postanowienie (**punkt I sentencji postanowienia**).

O kosztach procesu (**pkt II sentencji postanowienia**) Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z uwagi na uwzględnienie zażalenia w całości, należało Pozwanego uznać za stronę, która przegrała proces i zasądzić od niego na rzecz Powoda zwrot kosztów procesu, które w sprawie niniejszej obejmowały: opłatę od zażalenia w kwocie 500 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika Powoda (r.pr.) w kwocie 720 zł, ustalone w oparciu § 14 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015, poz. 1804 z zm.).

/sędzia Arkadiusz Zagrobelny/

Sygn. akt **XVII Amz 77/23**

ZARZĄDZENIE

1) (...)

a) (...)

b) (...)

2) (...)

a) (...)

b) (...)

/sędzia Arkadiusz Zagrobelny)